



## RAADSVOORSTEL

Onder verantwoordelijkheid van P. Sterk

|                                   |   |
|-----------------------------------|---|
| Onderwerp                         | Zienswijzen GGD Brabant-Zuidoost op eerste wijziging programmabegroting 2026, wijziging Gemeenschappelijke Regeling, Ontwerp Programmabegroting 2027 en meerjarenbeleidsvisie 2026 - 2030 |
| Zaaknummer                        | 0000470246  |
| Programma                         | Samenleven en Participeren  |
| Voorstelnummer                    | Rv. 26.23   |
| Rondetafelgesprek                 | 18 mei 2026   |
| Opiniërende/Besluitvormende raad: | 1 juni 2026   |

Aan de raad,

|  |
|--|
| <b>Wat houdt het voorstel in het kort in (max 4 regels):</b> |
|--|

|  |
|--|
| De gemeente Heeze-Leende neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant-Zuidoost. De gemeenteraad wordt gevraagd kennis te nemen van de eerste begrotingswijziging 2026, de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling, de ontwerp-programmabegroting 2027 en de meerjarenbeleidsvisie 2026-2030, en hierover een zienswijze vast te stellen. |
|--|

|  |
|--|
| <b>Wat is het probleem / waarom moet de raad hierover een besluit nemen?</b> |
|--|

|   |
|---|
| Door middel van een zienswijze kan uw gemeenteraad invloed uitoefenen op de vaststelling van de eerste begrotingswijziging 2026, de wijziging Gemeenschappelijke Regeling, de ontwerp programmabegroting 2027 en de meerjarenbeleidsvisie van de GGD BZO. |
|---|

|   |
|---|
| <b>Eerdere besluitvorming over dit onderwerp:</b> |
|---|

|  |
|--|
| Op 2 juni 2025 heeft uw gemeenteraad kennisgenomen van de ontwerp-programmabegroting 2026 en een zienswijze hierover uitgebracht aan de GGD BZO. |
|--|

|  |
|--|
| <b>Wat zegt het raadsprogramma hierover en/of welke kaders heeft de raad hierover al meegegeven?</b> |
|--|

|   |
|---|
| - |
|---|

|                                     |
|-------------------------------------|
| <b>Toelichting op het voorstel:</b> |
|-------------------------------------|

|   |
|---|
| <b>Wat zijn de argumenten om dit zo te gaan doen?</b> |
|---|

Het AB van de GGD BZO heeft op 26 januari 2026 de eerste begrotingswijziging 2026 en de wijziging gemeenschappelijke regeling aangeboden. Op 3 april 2026 heeft de GGD BZO de Ontwerp Programmabegroting 2027 en de meerjarenbeleidsvisie aangeboden zodat uw gemeenteraad hiervan kennis kan nemen en een zienswijze over deze voorstellen kan indienen.

- **Eerste wijziging programmabegroting 2026 en wijziging Gemeenschappelijke Regeling**

*De doorwerking van de nieuwe CAO heeft effect op de programmabegroting 2026.*

De gemeentelijke bijdrage was in de oorspronkelijke begroting nog gebaseerd op een index van 5,9% (2025), terwijl deze later werd verlaagd naar 3,23%. Met deze wijziging wordt deze correctie nu doorgevoerd. De indexering voor 2026 zelf (4,2%) blijft ongewijzigd. De wijzigingen hebben geen nieuwe beleidskeuzes voor de gemeente tot gevolg en zijn beperkt in financiële impact

*Het opnemen van "Nu Niet Zwanger" in het basisaanbod heeft (beperkt) effect op de gemeentelijke inwonersbijdrage.*

De GGD stelt voor de contracttaak Nu Niet Zwanger (NNZ) op te nemen in het basisaanbod. NNZ richt zich op het voorkomen van onbedoelde zwangerschappen bij mensen met complexe problematiek zonder actuele kinderwens. Door opname in het basisaanbod wordt deze taak regionaal en structureel geborgd. De gemeentelijke inwonerbijdrage stijgt beperkt (€ 0,475 per inwoner), wat wordt gecompenseerd door een verlaging van andere contracttaken; de financiële impact is beheersbaar.

*Toevoegen van 'Nu Niet Zwanger' aan het basisaanbod betekent een wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Brabant-Zuidoost*

- Aanpassing bevoegdheid verwerking persoonsgegevens

Daarnaast wordt de GR aangepast zodat de GGD persoonsgegevens van jongeren (5–27 jaar) mag verwerken wanneer dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de gedelegeerde wettelijke taken. Dit betreft een wettelijke actualisatie en brengt geen aanvullende verplichtingen voor de gemeente met zich mee.

- Overige wijzigingen

De overige voorgestelde aanpassingen zijn administratief of tekstueel van aard, zoals nummering en verplichte aanvulling van standaardonderdelen. Deze wijzigingen hebben geen beleidsmatige of financiële consequenties.

- **Programmabegroting 2027**

*De Programmabegroting 2027 is een actualisering van de begroting 2026.*

Financieel gezien is deze ontwerp-programmabegroting vooral een bijgewerkte versie van de begroting 2026. De GGD heeft voor 2027 een kostenstijging van 2,775% indexering doorgerekend.

Belangrijkste inhoudelijke punten:

- De heroriëntatie van de GGD loopt door in 2027. De gevolgen voor het basispakket zijn nog niet duidelijk, wat impact kan hebben op zowel de gemeentelijke bijdrage als de taakafspraken.
- De pandemische paraatheid staat onder druk doordat de Rijksmiddelen voor Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid (VIP) landelijk worden afgebouwd. Hierdoor ontstaat risico op structurele onderfinanciering.
- De ambulancezorg ervaart toenemende druk door bevolkingsgroei, vergrijzing en arbeidsmarktkrapte. Het spreidingsplan wordt in 2027 verder gerealiseerd, met nieuwe posten in Lierop en Bergeijk.
- De vaccinatiegraad blijft een belangrijk aandachtspunt. Extra inzet via het Vaccinatie Expertise Centrum (VEC) blijft noodzakelijk.
- Binnen de OGGZ groeit de problematiek. De GGD zet in op betere ketensamenwerking, versterkte vroegsignalering en ontwikkeling van een regionale monitor.
- De schaa sprong en groeiende internationalisering vergroten de druk op publieke gezondheidstaken.

- Vanaf 2027 wordt de regionale preventie-infrastructuur versterkt. De GGD krijgt een coördinerende rol in preventie, regionale kennisontwikkeling, monitoring, ketenaanpakken en ondersteuning van gemeenten bij uitvoering en evaluatie.
- De forensische geneeskunde kent onzekerheden door het wegvallen van werkzaamheden (zoals arrestantzorg), personeelstekorten en onduidelijke landelijke financiering. Dit vormt een risico voor continuïteit én kosten.
- Binnen de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) neemt de druk toe door personeelstekort en complexere hulpvragen. Via Generatie Gezond wordt ingezet op vernieuwing: meer digitale dienstverlening, meer maatwerk en efficiëntere organisatie.

Gelet op deze ontwikkelingen is het van belang dat de GGD haar taken toekomstbestendig kan uitvoeren, terwijl de financiële risico's voor gemeenten beheersbaar blijven.

- **Meerjarenbeleidsvisie 2026-2030**

*In de meerjarenbeleidsvisie 2026 – 2030 schetst GGD Brabant-Zuidoost de koers voor de komende jaren. De meerjarenvisie geeft richting in een snelgroeiende en veranderende regio, waar publieke gezondheid onder druk staat en preventie en samenwerking steeds belangrijker worden. De visie sluit aan bij landelijke kaders zoals IZA, GALA en AZWA en vertaalt deze naar regionale en lokale opgaven. Ze vormt het strategisch kompas voor beleid, programma's en begrotingen en zet een samenhangende koers neer voor het beschermen, bevorderen en bewaken van gezondheid in Brabant-Zuidoost.*

De visie speelt in op trends: snelle bevolkingsgroei, vergrijzing, internationalisering, mentale druk, dalende vaccinatiegraad, druk op leefomgeving en toenemende zorgvraag. Met vijf centrale ambities, Iedereen Gezond, Gezonde leefomgeving, Kansrijke Start, Mentale gezondheid, en Vitaal ouder worden, wordt gewerkt aan gezondheidswinst in alle levensfasen. De GGD ontwikkelt zich hierbij tot regionale preventie- en kennispartner, verbinder van domeinen en spil in monitoring, duiding en onderzoek.

Ook wordt ingezet op crisisparaatheid, duurzame pandemische voorbereiding, en transformatie van de acute keten via zorgcoördinatie en toekomstbestendige ambulancezorg. De heroriëntatie van de GGD maakt integraal onderdeel uit van de uitvoering van deze visie, gericht op een gezonde, wendbare en toekomstbestendige organisatie met aandacht voor vitaliteit van medewerkers.

### **Zienswijze**

*De gemeenteraad is bevoegd om een zienswijze te geven op de verschillende documenten van de GGD Brabant-Zuidoost.*

Door middel van zienswijzen kunnen gemeenten invloed uitoefenen op de vaststelling van (wijzigingen op) een programmabegroting, wijziging Gemeentelijke Regeling en meerjaren visie. Op 1 juli 2026 zal het Algemeen Bestuur de verschillende begrotingen, Gemeenschappelijke Regeling en meerjarenvisie vaststellen, rekening houdend met de ingekomen zienswijzen.

In de bijlage vindt u de zienswijze in de vorm van een ontwerpbrief ter instemming waarin u als raad waardering uitspreekt voor de koers van de GGD, maar vraagt u ook nadrukkelijk aandacht voor uitvoeringskracht van kleinere gemeenten, beheersbaarheid van de gemeentelijke bijdrage en een evenwichtigere verdeling van financiële risico's.

### **Wat willen we met dit voorstel bereiken (beoogd resultaat)?**

Het uitbrengen van een zienswijze zodat de gemeenteraad van Heeze-Leende invloed uit kan oefenen op de vaststelling van de begroting 2026 en 2027, wijziging Gemeenschappelijke Regeling en de meerjarenvisie van de GGD BZO.

### **Zijn er alternatieve mogelijkheden overwogen? Zo ja welke?**

n.v.t.

### **Welke beleidsmatige of juridische consequenties heeft dit voorstel?**

Een aantal zaken zijn nog niet opgenomen in deze begroting:

- De gevolgen van de heroriëntatie van de GGD zijn nog niet verwerkt. Dit traject loopt nog en wordt in 2026 verder uitgewerkt.
- De huidige CAO SGO loopt af op 31 maart 2026. Omdat nog niet bekend is wat de nieuwe afspraken zullen zijn, heeft de GGD de loonontwikkeling voorlopig berekend volgens de afgesproken indexeringsmethodiek van de 4GR.

Juridisch

De wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling betreft voornamelijk een actualisatie, waaronder het toevoegen van de taak *Nu Niet Zwanger* aan het basispakket en een aanpassing van de bevoegdheid tot verwerking van persoonsgegevens. De voorgestelde wijzigingen zijn juridisch noodzakelijk of technisch van aard en brengen geen aanvullende wettelijke verplichtingen voor de gemeente met zich mee.

### **Past een en ander in de reguliere begroting of zijn hier incidenteel / structureel extra middelen voor nodig?**

#### **Programmabegroting 2027 GGD**

De indexering voor 2027 volgt de regionaal overeengekomen afspraken tussen gemeenten en de vier grote gemeenschappelijke regelingen en is gebaseerd op actuele economische ontwikkelingen.

Voor de GGD resulteert dit in een indexering voor 2027 van 2,775%, opgebouwd uit:

- Loon:  $75\% \times 2,9\% = 2,175\%$
- Prijs:  $25\% \times 2,4\% = 0,600\%$

De bijdrage voor de GGD van gemeente Heeze-Leende voor 2027 bedraagt € 770.972 (exclusief maatwerk JGZ en bijdrage WvGGZ). In de eerder vastgestelde begroting van de gemeente is voor de uitvoering van de reguliere taken GGD een bedrag opgenomen van € 759.079 voor 2027. De financiële gevolgen worden verwerkt in de kaderbrief 2027-2030.

#### **Eerste wijziging programmabegroting 2026**

De voorgestelde begrotingswijziging 2026 betreft enerzijds een technische correctie van de eerder toegepaste indexering als gevolg van de nieuwe CAO (€ -18.670) en anderzijds het opnemen van de taak Nu Niet Zwanger in het basispakket (€ 8.113).

In de begroting 2026 van de gemeente Heeze-Leende is een bedrag van € 739.921 opgenomen voor de bijdrage aan de GGD over 2026 (exclusief maatwerk JGZ en de bijdrage WvGGZ). Als gevolg van de eerste begrotingswijziging wijzigt deze bijdrage per saldo € 10.557 positief en komt daarmee uit op € 729.364. Het voordelig financieel effect wordt incidenteel verwerkt in de eerstvolgende tussentijdse rapportage 2026.

### **Hoe gaan we dit besluit een vervolg geven (waaronder communicatie naar buiten toe en planning)?**

Na besluitvorming door de raad wordt de vastgestelde zienswijze uiterlijk vóór 24 juni 2026 schriftelijk ingediend bij het Algemeen Bestuur van de GGD Brabant-Zuidoost.

Het Algemeen Bestuur betreft de ingediende zienswijzen bij de definitieve vaststelling van de begrotingen, de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling en de meerjarenbeleidsvisie.

#### **Beslispunten:**

1. Kennis te nemen van:
  - de eerste begrotingswijziging 2026;

- de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling;
  - de Ontwerp Programmabegroting 2027;
  - de meerjarenbeleidsvisie 2026-2030
2. In te stemmen met de bijgevoegde ontwerpbrief, waarin de zienswijze van onze gemeente op deze stukken is verwoord.

Heeze-Leende,  
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEEZE-LEENDE,  
De secretaris, De voorzitter,

E. Dielissen

T.M. Heldens